
El dia que Einstein va visitar Barcelona

Autor:

Data de publicació: 05-09-2024

L'alcalde accidental de Barcelona, Enric Maynès, ofereix una recepció d'honor a Albert Einstein, que està acompanyat per la seva dona i per Joaquim M. Nadal, president de la Comissió Municipal de Cultura / GENERALITAT DE CATALUNYA

Vida

El dia que Einstein va visitar Barcelona per donar unes conferències que gairebé ningú va entendre
El científic alemany va recórrer la capital i altres indrets de Catalunya durant una setmana de febrer de 1923
26 febrero, 2023 00:00

Barcelona
Història
Terrassa

Gerard Mateo @gerardmateo

Es compleixen 100 anys del viatge d'Albert Einstein a Barcelona per donar unes conferències que gairebé ningú va entendre. En tot cas, el científic va aprofitar la seva estada per visitar altres indrets de Catalunya com Terrassa i Poblet durant una setmana de febrer de 1923.

L'assistència es va gestar el 1921 –any en què Einstein va ser guardonat amb el Nobel de Física–, quan l'enginyer i

matemàtic Esteve Terrades, en nom de la Mancomunitat de Catalunya, el va convidar als Cursos monogràfics d'alts estudis i d'intercanvi amb l'objectiu d'impulsar i homologar la ciència catalana a Europa. Un any després, tots dos es van reunir a Berlín per concretar els detalls de les conferències.

Ningú va anar a rebre'l

Amb tot, Einstein i la seva segona esposa, Elsa, es van presentar a Barcelona el 22 de febrer de 1923, però ningú va anar a rebre'ls a l'Estació de França. La raó és que el brillant geni no va tenir temps de manar un telegrama per confirmar la seva hora d'arribada. Es van hostatjar al Ritz –actual Palace–, a la Gran Via de les Corts Catalanes, tot i que en aquells moments també hi va haver confusió a la premsa sobre on descansarien.

El físic va impartir la primera de les seves xerrades el 24 de febrer, dissabte, davant d'un auditori abarrotat, a l'Institut d'Estudis Catalans –llavors al segon pis de l'actual Palau de la Generalitat–, tot i que calia pagar 25 pessetes per assistir-hi. No obstant això, "la seva veu apagada, sense matisos" que denotessin entusiasme, les seves "vacil·lacions" i la seva "parsimònia", a més del grau d'especialització del seu discurs i la barreja d'alemany i francès van complicar als assistents la seva comprensió, es llegeix en les cròniques de l'època.

Compte NÒMINA Aquí no pagues per les teves targetes. Totes són GRATIS, fins i tot la de crèdit!

Retrat d'Albert Einstein amb el president de la Mancomunitat, Josep Puig i Cadafalch, al Vallès, en una pausa del seu viatge / GENERALITAT DE CATALUNYA

Ruta Einstein a Barcelona

No va ser aquesta la seva única conferència a Barcelona. Va repetir el dilluns 26, el dimarts 27 i, per acabar, va oferir un discurs addicional el dijous 28 de febrer a la Reial Acadèmia de Ciències i Arts, hores abans de partir cap a Madrid. Va cobrar 3.500 pessetes per tot això. En el seu dietari, va esmentar que la visita va ser molt cansada, però que la gent va ser "molt amable" amb ell. Va esmentar també les cançons populars i balls que es van preparar per a ell.

Per seguir els passos del geni a la capital catalana fins i tot hi ha la ruta Einstein, que guia pels llocs que va trepitjar el

Nobel, des de l'Estació de França fins al Palau de la Generalitat, passant pel Ritz, l'Ajuntament de Barcelona, la Reial Acadèmia de Ciències i Arts, el Port Vell –que va demanar visitar– i l'Escola Industrial, on una placa recorda l'efemèride. Allà el van obsequiar amb dos discos de música tradicional, mentre la Societat d'Atracció de Forasters –entitat de promoció del turisme– li va lliurar un àlbum de la ciutat. També a la metròpolis es va reunir amb el dirigent de la CNT, Ángel Pestaña, i li va recomanar que fes llegir el filòsof Baruch Spinoza als sindicalistes.

Albert Einstein a l'Escola Industrial de Barcelona / UPC

El monestir de Poblet i les esglésies de Terrassa

Més enllà de Barcelona, Einstein va aprofitar les seves estones lliures per conèixer altres racons de Catalunya. Així, va acceptar la invitació per acudir al monestir de Poblet, es va aturar a l'Espluga de Francolí, també a Sant Cugat i va parar a més a Terrassa, on va donar un passeig pel conjunt monumental de les esglésies de Sant Pere guiat pel president de la Mancomunitat de Catalunya, Josep Puig i Cadafalch. Mai més va tornar, malgrat que va ser convidat gairebé una dècada després pel Govern. Es va excusar per motius de salut.